

**BÁO CÁO THUYẾT MINH
QUYẾT TOÁN NGÂN SÁCH THÀNH PHỐ NĂM 2020**

Căn cứ Luật Ngân sách nhà nước ngày 25 tháng 6 năm 2015;

Căn cứ Thông tư số 343/2016/TT-BTC ngày 30 tháng 12 năm 2016 của Bộ Tài chính hướng dẫn thực hiện công khai ngân sách nhà nước;

Căn cứ Quyết định số 2503/QĐ-BTC ngày 29 tháng 11 năm 2019 của Bộ Tài chính về việc giao dự toán thu, chi ngân sách nhà nước năm 2020;

Căn cứ Nghị quyết số 59/NQ-HĐND ngày 09 tháng 12 năm 2019 của Hội đồng nhân dân Thành phố về dự toán thu ngân sách nhà nước; thu, chi ngân sách Thành phố năm 2020;

Căn cứ Nghị quyết số 105/NQ-HĐND ngày 09 tháng 12 năm 2021 của Hội đồng nhân dân Thành phố về tổng quyết toán ngân sách Thành phố năm 2020;

Ủy ban nhân dân Thành phố công khai số liệu và báo cáo thuyết minh quyết toán ngân sách Thành phố năm 2020 như sau:

A. Tình hình thực hiện thu – chi ngân sách nhà nước năm 2020:

I. Tổng thu ngân sách nhà nước trên địa bàn là 372.559,902 tỷ đồng; đạt 91,8% dự toán (405.828 tỷ đồng) và giảm 9,17% so cùng kỳ (410.179,36 tỷ đồng).

Chi tiết các khoản thu như sau:

1. Thu NSNN phần nội địa: 255.325,319 tỷ đồng, đạt 91,64% dự toán (278.628 tỷ đồng), giảm 4,92% so cùng kỳ (268.525,754 tỷ đồng). Trong đó:

1.1- Thu từ khu vực kinh tế: 155.273,296 tỷ đồng, đạt 85,66% dự toán (181,268 tỷ đồng), giảm 1,21% so cùng kỳ (157.177,841 tỷ đồng), bao gồm:

- Thu từ doanh nghiệp nhà nước trung ương quản lý: **16.241,852 tỷ đồng, đạt 87,97% dự toán (18.462 tỷ đồng), giảm 6,11% so cùng kỳ (17.298,391 tỷ đồng);**

- Thu từ doanh nghiệp nhà nước địa phương quản lý: **7.898,768 tỷ đồng, đạt 78,52% dự toán (10.060 tỷ đồng), giảm 5,22% so cùng kỳ (8.333,702 tỷ đồng);**

- Thu từ doanh nghiệp có vốn đầu tư nước ngoài: **63.350,218 tỷ đồng** (trong đó thu về khí thiên nhiên là 1.308,091 tỷ đồng), đạt **79,28%** dự toán; giảm **2,41%** so cùng kỳ (64.916,653 tỷ đồng);

- Thu từ khu vực công thương nghiệp ngoài quốc doanh: **67.782,458 tỷ đồng**, đạt **88,21%** dự toán (76.846 tỷ đồng), tăng **1,73%** so cùng kỳ (66.629,095 tỷ đồng).

1.2- Thu từ khu vực khác: 100.052,023 tỷ đồng, đạt 102,77% dự toán (97.360 tỷ đồng), giảm 10,14% so cùng kỳ (111.347,913 tỷ đồng).

2. Thu từ hoạt động xuất nhập khẩu: 106.049,181 tỷ đồng, đạt 92,22% dự toán (115.000 tỷ đồng), giảm 10,68% so cùng kỳ (118.729,627 tỷ đồng).

3. Thu từ dầu thô: 11.111,666 tỷ đồng, đạt 91,08% dự toán (12.200 tỷ đồng), giảm 49,44% so cùng kỳ (21.977,130 tỷ đồng).

4. Thu viện trợ: 4,5 tỷ đồng.

5. Thu từ các khoản huy động, đóng góp: 69,236 tỷ đồng.

6. Một số yếu tố tác động đến kết quả thu nội địa và xuất nhập khẩu:

6.1. Đối với thu nội địa:

Kết thúc năm ngân sách 2019, tình hình kinh tế có nhiều khởi sắc, số thu ngân sách trên địa bàn Thành phố lần đầu tiên vượt mốc 400 ngàn tỷ đồng. Năm 2020, Thành phố được Trung ương giao thu ngân sách trên 26,84% tổng thu ngân sách cả nước, với sự quyết tâm và đồng lòng của người dân, doanh nghiệp và các cấp chính quyền địa phương thì dự kiến Thành phố sẽ hoàn thành nhiệm vụ được giao. Tuy nhiên, dịch bệnh COVID-19 bùng phát mạnh trên toàn cầu đã tác động tiêu cực đến nền kinh tế của các quốc gia trên thế giới, nhiều nước phải đóng cửa biên giới nhằm ngăn chặn dịch bệnh lây lan đã làm đứt, gãy chuỗi cung ứng và tăng nguy cơ thiếu hụt nguyên liệu sản xuất, sản phẩm tiêu dùng, thay đổi nhu cầu tiêu dùng... Kinh tế Thành phố chịu ảnh hưởng nghiêm trọng của đại dịch COVID-19, ảnh hưởng đến hầu hết các ngành, lĩnh vực kinh tế, xã hội nhất là đối với các ngành hàng không, du lịch, dịch vụ lưu trú, ăn uống...; các doanh nghiệp tạm ngừng hoạt động hoặc thu hẹp quy mô sản xuất – kinh doanh đã tác động tiêu cực đến đến số thu ngân sách nhà nước trên địa bàn. Bên cạnh đó, để hỗ trợ ngăn chặn đà suy giảm, phục hồi và phát triển kinh tế, giải quyết khó khăn cho doanh nghiệp và người dân, Quốc hội, Chính phủ đã ban hành các chính sách giảm, giãn thuế¹ cũng là một trong những nguyên nhân làm làm một số chỉ tiêu thu không đạt dự toán. Cụ thể:

¹ Tổng số thu thuế bị giảm ước khoảng 6.489 tỷ đồng; cụ thể:

- Nghị quyết số 116/2020/QH14, giảm 30% thuế thu nhập doanh nghiệp năm 2020 làm giảm thuế thu nhập doanh nghiệp khoảng 4.122 tỷ đồng.

- Nghị quyết số 954/2020/UBTVQH14 điều chỉnh tăng mức giảm trừ gia cảnh làm giảm thuế thu nhập cá nhân là 1.397

- Thuế thu nhập doanh nghiệp: **67.025,499 tỷ đồng**, đạt **86,75%** dự toán (77.263 tỷ đồng), tăng **2,81%** so với cùng kỳ (65.192,474 tỷ đồng).

- Thuế giá trị gia tăng: **63.414,597 tỷ đồng**, đạt **85,34%** dự toán (74.310 tỷ đồng), giảm **2,54%** so với cùng kỳ (65.067,025 tỷ đồng).

- Thuế tiêu thụ đặc biệt: **22.135,596 tỷ đồng**, đạt **79,07%** dự toán (27.995 tỷ đồng), giảm **12,3%** so với cùng kỳ (25.40,692 tỷ đồng).

- Lệ phí trước bạ, tiền sử dụng đất, thuế bảo vệ môi trường đều không đạt dự toán và thấp hơn so với cùng kỳ.

Trước thách thức đó, Thành phố đã tổ chức nhiều cuộc họp chuyên đề nhằm rà soát, tìm kiếm các giải pháp nhằm kích thích, khôi phục kinh tế, nuôi dưỡng và khai thác hiệu quả các nguồn thu trên địa bàn. Cụ thể:

- Triển khai thực hiện tốt các chính sách giảm, giảm thuế cho doanh nghiệp, tổ chức, cá nhân để có thêm nguồn lực tập trung vốn cho sản xuất, kinh doanh, kích thích tiêu dùng vượt qua khó khăn do đại dịch COVID-19;

- Các biện pháp chống thất thu, gian lận thuế được tăng cường.

- Tăng cường công tác quản lý nợ thuế, rà soát, phân loại tiền thuế nợ đúng tính chất nợ theo quy trình quản lý nợ thuế (thu hồi trong năm 2020 là 10.657 tỷ đồng, so với cùng kỳ tăng 24,16% tương ứng tăng 2.074 tỷ đồng).

6.2. Đối với thu xuất nhập khẩu:

Số thu từ hoạt động xuất nhập khẩu đạt 92,08% dự toán là do:

- Kim ngạch nhập khẩu các mặt hàng phục vụ tiêu dùng cũng đã giảm mạnh, đặc biệt là ô tô dưới 9 chỗ ngồi, sắt thép, rượu, bia, hàng tiêu dùng phục vụ khách du lịch. Riêng nhóm hàng xăng dầu trong 3 năm gần đây không còn là thế mạnh của Thành phố Hồ Chí Minh, các nhà máy lọc dầu Dung Quất, Nghi Sơn, Vân Phong... đã đi vào khai thác nên nguồn thu ngân sách nhà nước từ nhóm hàng này đã giảm hơn 50%.

- Mặt khác, giảm nguồn thu ngân sách nhà nước từ việc cắt giảm thuế quan theo lộ trình của các Hiệp định thương mại tự do FTAs mà Việt Nam là thành viên; doanh nghiệp được lựa chọn Chi cục Hải quan bất kỳ để đăng ký thủ tục và nộp thuế mặc dù cảng đích tại Thành phố Hồ Chí Minh. Các địa phương lân cận với cơ sở hạ tầng giao thông vận tải, cùng hệ thống các trung

- Nghị quyết số 979/2020/UBTVQH14 làm giảm mức thuế bảo vệ môi trường đối với nhiên liệu bay là 66 tỷ đồng;

- Quyết định số 22/2020/QĐ-TTg giảm 15% tiền thuê đất năm 2020 làm giảm thu tiền thuê đất là 200 tỷ đồng;

- Nghị định số 70/2020/NĐ-CP, giảm 50% lệ phí trước bạ đối với ô tô sản xuất, lắp ráp trong nước, làm thu là 550 tỷ đồng.

- Nghị định số 68/2020/NĐ-CP, tăng mức lãi vay phát sinh trong kỳ khi xác định thu nhập chịu thuế thu nhập doanh nghiệp từ 20% lên 30% làm giảm thu là 154 tỷ đồng.

tâm Logistics tốt hơn đã dịch chuyển nguồn hàng và nguồn thu ngân sách nhà nước từ Thành phố.

II. Quyết toán thu ngân sách địa phương năm 2020 (không kể khoản thu chuyển giao giữa các cấp ngân sách địa phương) là **171.576,261 tỷ đồng**. Cụ thể:

- Thu điều tiết theo phân cấp: **65.700,11 tỷ đồng**, đạt **87,03%** dự toán (75.487,96 tỷ đồng), giảm **15,73%** so cùng kỳ (77.967,339 tỷ đồng). Nếu không kể thu tiền sử dụng đất (7.620,299 tỷ đồng) thì đạt 58.079,811 tỷ đồng, đạt **88,69%** dự toán (65.487,96 tỷ đồng), giảm **8,22%** so cùng kỳ (63.283,713 tỷ đồng).

- Thu kết dư ngân sách năm trước chuyển sang: **73.141,022 tỷ đồng²** (trong đó ngân sách Thành phố là 63.143,625 tỷ đồng, ngân sách 24 quận - huyện là 8.930,32 tỷ đồng và 322 phường – xã, thị trấn là 1.067,076 tỷ đồng).

- Thu chuyển nguồn ngân sách năm trước chuyển sang năm 2019 tiếp tục chi và quyết toán: **27.458,493 tỷ đồng**.

- Thu viện trợ không hoàn lại: **4,5 tỷ đồng**.

- Thu huy động, đóng góp: **69,236 tỷ đồng**.

- Thu bổ sung có mục tiêu từ ngân sách trung ương: **5.202,9 tỷ đồng**.

III. Tổng quyết toán chi ngân sách Thành phố năm 2020 (không kể khoản chi chuyển giao giữa các cấp ngân sách địa phương) là **127.179,034 tỷ đồng**. Bao gồm:

1. Chi cân đối ngân sách: 121.812,706 tỷ đồng. Cụ thể như sau:

1.1 Chi đầu tư phát triển:

Chi đầu tư phát triển năm 2020 là **33.418,749 tỷ đồng**, đạt **92,56%** dự toán Hội đồng nhân dân Thành phố thông qua (36.103,906 tỷ đồng); trong đó:

1.1. Chi đầu tư từ nguồn Chính phủ vay về cho vay lại là 5.465,562 tỷ đồng, đạt **52,12%** so với dự toán (10.487,200 tỷ đồng).

1.2. Chi đầu tư từ nguồn cân đối ngân sách địa phương:

Trong năm, Thành phố đã chi đầu tư phát triển là **27.953,187 tỷ đồng**, đạt **109,12%** dự toán đầu tư theo Nghị quyết Hội đồng nhân dân Thành phố giao đầu năm (25.616,706 tỷ đồng).

1.2. Chi trả nợ lãi vay đến hạn:

- Tổng chi trả nợ lãi vay đến hạn là **1.188,279 tỷ đồng**, đạt **73,90%** dự toán, trong đó:

+ Thanh toán lãi, phí trái phiếu chính quyền địa phương: 958,328 tỷ đồng;

² Tổng kết dư ngân sách năm 2019 chuyển sang năm 2020 là 73.141,022 tỷ đồng, trong đó bao gồm khoản kết dư để nợ gốc năm 2020 và 2021 là 4.945,027 tỷ đồng.

+ Thanh toán lãi cho các dự án tham gia Chương trình huy động vốn, cho vay đầu tư xây dựng trường mầm non công lập trên địa bàn Thành phố: 149,820 tỷ đồng.

+ Thanh toán lãi khoản vay lại vốn vay nước ngoài của Chính phủ: 80,131 tỷ đồng.

1.3. Chi thường xuyên:

Số quyết toán chi thường xuyên là **40.533,212 tỷ đồng**, chiếm tỷ trọng 33,28% trong tổng chi cân đối ngân sách, đạt 86,89% dự toán Hội đồng nhân dân thành phố giao. Chi tiết các lĩnh vực chi thường xuyên như sau:

- **Chi giáo dục, đào tạo và dạy nghề: 13.567,154 tỷ đồng**, chiếm tỷ trọng 33,47% trong tổng chi thường xuyên, đạt 84,9% dự toán Hội đồng nhân dân Thành phố phân bổ (15.980,921 tỷ đồng), giảm 9,88% so cùng kỳ (15.055,366 tỷ đồng). Nếu tính cả chi từ nguồn đầu tư phát triển (4.753,838 tỷ đồng) thì tổng chi cho giáo dục – đào tạo là **18.320,992 tỷ đồng**; chiếm tỷ trọng 15,04% trong tổng chi cân đối ngân sách.

- **Chi khoa học và công nghệ: 803,830 tỷ đồng**, chiếm tỷ trọng 1,98% trong tổng chi thường xuyên, đạt 77,54% dự toán Hội đồng nhân dân Thành phố phân bổ (1.036,705 tỷ đồng), tăng 11,61% so cùng kỳ (720,245 tỷ đồng). Nếu tính cả chi từ nguồn đầu tư phát triển là 1.120,401 tỷ đồng thì tổng chi cho lĩnh vực khoa học công nghệ là **1.924,231 tỷ đồng**; chiếm tỷ trọng 1,58% trong tổng chi cân đối ngân sách.

- **Chi quốc phòng: 790,784 tỷ đồng**, đạt 88,14% so với dự toán (897,220 tỷ đồng), giảm 6,24% so cùng kỳ (843,445 tỷ đồng).

- **Chi an ninh và trật tự an toàn xã hội: 516,745 tỷ đồng**, đạt 92,70% so với dự toán (557,439 tỷ đồng), giảm 5,16% so cùng kỳ (544,878 tỷ đồng).

- **Chi y tế: 2.749,558 tỷ đồng**, chiếm tỷ trọng 6,78% trong tổng chi thường xuyên, đạt 87,29% dự toán Hội đồng nhân dân Thành phố giao. Nếu tính cả chi từ nguồn đầu tư phát triển là **2.703,226 tỷ đồng** thì tổng chi cho y tế là **5.452,784 tỷ đồng**; chiếm tỷ trọng 4,47% trong tổng chi cân đối ngân sách địa phương.

- **Chi văn hóa - thông tin: 538,599 tỷ đồng**, chiếm tỷ trọng 1,32% trong tổng chi thường xuyên, đạt 105,57% so với dự toán và tương đương cùng kỳ (538,875 tỷ đồng).

- **Chi phát thanh: 63,558 tỷ đồng**, đạt 86,81% dự toán và tăng 11,66% so cùng kỳ (56,923 tỷ đồng).

- **Chi thể dục thể thao: 469,038 tỷ đồng**, chiếm tỷ trọng 1,16% trong tổng chi thường xuyên, đạt 82,47% dự toán và tăng 3,29% so cùng kỳ (454,082 tỷ đồng).

- **Chi bảo vệ môi trường: 3.489,675 tỷ đồng**, đạt 82,11% dự toán Hội đồng nhân dân Thành phố phân bổ (4.249,827 tỷ đồng), đạt 99,19% so cùng kỳ (3.518,123 tỷ đồng).

- **Chi các hoạt động kinh tế: 6.640,891 tỷ đồng**, đạt 88,38% dự toán (7.514,176 tỷ đồng) và tăng 15,52% cùng kỳ (5.748,610 tỷ đồng).

- **Chi hoạt động của các cơ quan quản lý nhà nước, Đảng, Đoàn thể: 7.173,542 tỷ đồng**, đạt 86,77% dự toán và giảm 10,31% so cùng kỳ (7.998,301 tỷ đồng).

- **Chi đảm bảo xã hội: 3.364,851 tỷ đồng**, chiếm tỷ trọng 8,3% trong tổng chi thường xuyên, đạt 112,98% dự toán và tăng 22,2% so cùng kỳ (2.753,585 tỷ đồng).

- **Chi khác: 364,988 tỷ đồng**, đạt 42,13% dự toán và giảm 24,52% so cùng kỳ (483,557 tỷ đồng).

1.4. Chi bổ sung quỹ dự trữ tài chính: 9.511,400 tỷ đồng, đạt 83,433,33% dự toán (11,4 tỷ đồng).

1.5. Chi chuyển nguồn theo quy định của Luật NSNN:

Tổng chi chuyển nguồn ngân sách năm 2020 sang 2021 là **37.161,066 tỷ đồng**, bao gồm:

- Khối thành phố: **30.192,194 tỷ đồng**, bao gồm:
- Khối quận huyện: **6.007,490 tỷ đồng**.
- Khối phường – xã: **961,382 tỷ đồng**.

2. Chi từ nguồn bổ sung có mục tiêu của Trung ương để thực hiện chương trình mục tiêu quốc gia và nhiệm vụ khác (vốn ngân sách trung ương) là 5.087,442 tỷ đồng, bao gồm:

- **Nguồn vốn ngoài nước: 1.674,083 tỷ đồng**, đạt 33,18% so với dự toán (5.044,991 tỷ đồng).

- **Nguồn vốn trong nước: 3.413,359 tỷ đồng**, đạt 93,56% so dự toán (3.648,154 tỷ đồng).

3. Chi nộp ngân sách Trung ương: 278,886 tỷ đồng.

Đánh giá kết quả thực hiện dự toán chi ngân sách Thành phố năm 2020:

Tác động của đại dịch Covid-19 làm phát sinh một số khoản chi ngoài dự kiến, vì vậy Thành phố đã chủ động sắp xếp các nhiệm vụ chi tập trung nguồn lực cho những khoản chi cấp bách và cần thiết; kiểm soát chi theo đúng định mức và dự toán được giao, hạn chế những khoản chi phát sinh ngoài dự toán (trừ những khoản chi phục vụ công tác phòng chống dịch và thực hiện các chính sách hỗ trợ). Bên cạnh đó, Thành phố cũng xác định đẩy mạnh giải ngân vốn đầu tư công là một động lực, biện pháp nhằm thúc đẩy tăng trưởng kinh tế Thành phố,

dưới sự chỉ đạo, phối hợp của các cấp, ngành tổng chi đầu tư phát triển (không kể các dự án giải ngân từ khoản vay lại) là **27.953,187 tỷ đồng**, đạt **109,12%** theo Nghị quyết Hội đồng nhân dân Thành phố giao đầu năm (25.616,706), đạt **100,35%** kế hoạch vốn Ủy ban nhân dân Thành phố giao (27.856,038 tỷ đồng), đây là tỷ lệ giải ngân cao trong 3 năm gần đây.

B. Thực hiện kế hoạch vay và chi trả nợ:

Căn cứ vào nhu cầu thực tế và khả năng cân đối, trong năm 2020, Thành phố đã thực hiện:

- Tổng số vay là: **10.847,353 tỷ đồng**; trong đó:

+ Vay trong nước (phát hành trái phiếu Chính quyền địa phương): 2.000 tỷ đồng.

+ Vay ngoài nước: 8.847,353 tỷ đồng (gồm nguồn DPO là 2.907 tỷ đồng và nguồn Chính phủ vay về cho địa phương vay lại là 5.940,353 tỷ đồng³).

- Tổng số trả nợ gốc (cân đối từ nguồn kết dư ngân sách năm 2018): **3.729,662 tỷ đồng**.

C. Kết dư ngân sách:

Kết dư ngân sách Thành phố năm 2020 là **51.514,917 tỷ đồng** (đã bao gồm số vay trái phiếu chính quyền địa phương 2.000 tỷ đồng, vay DPO 2.907 tỷ đồng và từ nguồn Chính phủ vay về cho địa phương vay lại 5.940,353 tỷ đồng); trong đó:

1. Kết dư Ngân sách thành phố là 44.775,712 tỷ đồng.

Trong đó:

+ Chi trả nợ gốc năm 2021 là 1.153,17 tỷ đồng.

+ Số còn lại: 43.622,542 tỷ đồng đề nghị chuyển vào cân đối ngân sách năm 2021 (trong đó số dư nguồn vốn vay ngoài nước (DPO) là 166,504 tỷ đồng).

2. Kết dư ngân sách quận huyện là 5.988,419 tỷ đồng, được chuyển vào thu cân đối ngân sách quận- huyện năm 2021 theo quy định của Luật Ngân sách Nhà nước.

3. Kết dư ngân sách phường - xã 750,786 tỷ đồng, được chuyển vào thu cân đối ngân sách phường- xã năm 2021 theo quy định của Luật Ngân sách Nhà nước

ỦY BAN NHÂN DÂN THÀNH PHỐ

³ Theo báo cáo của các chủ chương trình, dự án, tổng số rút vốn từ nguồn vay lại từ nguồn Chính phủ vay về cho địa phương vay lại trong năm 2020 là 6.790,314 tỷ đồng.